

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sveinung Toft	FE-110	19/164

Saknr	Utval	Type	Dato
042/2019	Formannskapet	PS	17.06.2019
	Kommunestyret	PS	

Fråsegn til nasjonal rammeplan for vindkraft på land frå Masfjorden kommune

Vedlegg:

Journalposttittel

VS: Høring - Nasjonal ramme for vindkraft

Høring - Nasjonal ramme for vindkraft

Dato

07.06.2019

07.06.2019

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Masfjorden kommunestyre kjem med dette med fråsegn til NVE sitt forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land, slik den er vist i NVE rapport dagsett 1. april 2019.

NVE har i sitt framlegg peikt ut 13 område som vert definert som mest eigna områda for vindkraft, og på side 164 i rapporten er midtre del av område 18 med namnet Nordhordland og Gulen kome med. Masfjorden kommune seier nei til å ha vindkraft i Nordhordland og Gulen, og ber om at OED tek heile område 18 ut av endeleg rammeplan.

Kommunestyret tilbakeviser at området i Masfjorden og Gulen er lite konflikthfullt. Dette området er ikkje godt eigna til vindkraftutbygging, med følgjande grunngjeving:

- Naturen som ikkje er utbygd eller lite utbygd i Masfjorden, er av så stor lokal, regional og nasjonal verdi for friluftsliv og reiseliv, at den ikkje bør byggjast ut til vindkraftformål. Her må spesielt Fjonfjella vest for Romarheimsdalen, Stordalen/ Kringla – området, og fjellområdet vest for Ynnesdalsvassdraget; Myrdalen, utmarka til Tangedalen og Rambjørg nemnast. Resten av området er mjuke og harde eksklusjonar og ikkje eigna for utbygging. Masfjorden har med det ingen restområder igjen som kan regulerast til vindkraftutbygging.

- Topografien i Masfjorden er svært kupert og ikkje eigna til å etablere vegar og oppstillingsplassar for vindmøller i store deler av dette arealet. Inngrepa i landskap vil verte for store.
- Kommunen har nyleg vedteke ein kommuneplan som ikkje opnar for vindkraft, der mesteparten av fjell- og utmarksområda er lagt ut til LNF-område. Masfjorden kommune kjem ikkje til å dispensere frå ny kommuneplan for å byggje vindkraftverk i kommunen vår.

For lokalbefolkninga er utmarka ein ressurs i friluftssamanheng og grunnlag for ivaretaking av folkehelsa, noko som statistikken til fjelltrimmen og idrettslaga i kommunen med meir syner med svært mange brukarar. *Det vert vist til rapport/kart av juni 2019: «Kartlegging og verdsetting av friluftsområde i Masfjorden kommune.»*

- Det føreslåtte området ligg nært opp til det folkerike området i og ved Bergen og omland, og det er difor svært mange brukarar av våre fjell- og utmarksområde.
- I det planlagde Biosfæreområdet i Nordhordland skal lokal forankring vera sentral for forvaltninga, og det vil vera eit brot på dette prinsippet om ein gjennom energilova køyrer over den lokale motstanden mot vindkraft i Nordhordland og Gulen, som er i klart fleirtal i kommunestyra i både Masfjorden, Gulen og Lindås kommune.
- Artsmangfaldet, knytt til naturtypar, fugl og vilt er stort innanfor området, som ligg i ein fjell, kyst- og fjordregion med mange ulike biotopar og der eit mangfald av naturtypar er veldokumentert. Det vert vist til vedlagde MVA – rapport 3/2003 Naturtypar i Masfjorden og MVA rapport 10/2003 Viltet i Masfjorden. *Eigen rapport «Vurdering av sårbare fuglearter i NVE vindkraftområde 18 – Masfjorden og Gulen kommune – fase 1» er under utarbeiding og vil verta ettersendt.*
- Landskapet med Sognefjorden i nord, og Masfjorden og Fensfjorden i sør og vest er unikt, og topografien er krevjande og eksponering i fjordlandskapet og i terrenget vil verta svært stor om det kjem vindkraft i desse områda. Sognefjorden er innseglinga til verdsarven vår "Vestnorsk fjordlandskap», i Nærøyfjorden.
- Det er mange kulturlandskap og kulturminne av stølsmiljø, både i Stordalen, Matresfjella, Fjonfjella, og i influensområdet til Ynnesdalsvassdraget, som vil verta øydelagt av ei

vindkraftutbygging. Stølsmiljøa har stor verdi som kulturminne og er godt ivaretekne.

- Bjørn West historia knytt til denne delen av Nordhordland har stor historisk verdi og av nasjonal interesse. Mange minner er knytt til kampane som skjedde i fjellområda rundt Stordalen, Kringlebotn og i Matresfjella under den 2. verdskrigen. Det siste slaget/kampane under den 2. verdskrigen i Nord-Europa var i desse fjellområda. (Klavefjellet m fl.) Til minne om motstandsgruppa Bjørn West, deira falne og deira sin innsats i desse fjella vart det i 1985 oppretta ein turmarsj. Denne marsjen har seinare gjeve årleg i Bjørn West sine fotspor med opp mot 800 deltakarar. Bjørn West historia vert i dag og formidla på Matre gjennom Bjørn West museet.
- Friluftslivskartlegginga som er gjort (sjå vedlegg), dokumenter at fjell- og kystområda i både Masfjorden, Gulen, Høyanger, og Lindås har store friluftsinnteresser knytt til seg. Stordalen er ein sentral inngangsport til Stølsheimen, med merka DNT-turstiar til Vardadalsbu, Nordalshytta, Skavlabu, og Fjellvassbu. Sentralt i Fjonnfjella/ Masfjordfjella ligg Kalvedalshytta, alle turlagshyttene høyrer til Nordhordland Turlag/ Bergen og Hordaland Turlag. Det vert lagt ved turkart som dokumenterer dette.
- Utøving av jakt, fiske, og naturbasert reiseliv i Nordhordland og i Sogn vil i stor grad verte sterkt påverka. Nautesund camping, Stordalen fjellstove, Stordalen skisenter, leirskulen i Dyrkolbotn, lakse- og sjøauførande vassdrag, samt over 300 hytter/ hyttetomter berre i Stordalen viser at både fjell og kystområda i Masfjorden og Gulen har stor verdi for mange brukarar og næringsinteresser.
- Særskilt områda rundt Stordalen og Verkland er av stor lokal- og regional verdi for skiutfart, og er i stor utstrekning nytta av lokalbefolkninga i Masfjorden og Gulen, samt tilreisande frå Nordhordland og frå Bergensområdet. Eit landskap med vindmøller vil øydelegge dette med både støy, visuell landskapsoppleving og risiko for iskasting.
- Fleire intakte kultur og naturlandskap av høg verdi ligg innanfor det føreslåtte området Nordhordland og Gulen. Ein vil her spesielt vise til kartlegginga av inngrepsfrie naturområde (INON), samt verneplan for vassdrag og fleire naturreservat i dei ytre områda. Dei to verna vassdraga er Ynnesdalsvassdraget og Eikefetvassdraget (sjå kart).
- Miljødirektoratet har i brev/ rapport til Klima- og Miljøverndepartementet dagsett mai 2019, føreslått i kategori nasjonalpark, at cirka 129 km² av fjellområdet sør for Masfjorden (Fjonnfjella) vert verna. Dette området kan då inngå i ein framtidig ny nasjonalparkplan i følge Miljødirektoratet. Fjonnfjella utgjer det største inngrepsfrie naturområdet i ytre deler av Hordaland.

- Tålegrensa for kraftutbygging i Masfjorden er nådd, sidan mange vassdrag er regulert i Masfjorden kommune, med mange høgspenlinjer og transformatorstasjonar på kryss og tvers. Den samla belastninga, også under utbyggingsperiodane, er svært stor. Det er nettopp bygd ny 420 kV-linje frå Modalen til Mongstad. Vindkraft vil medføra store naturinngrep og bruk av store køyretøy/maskiner i ein utbyggingsfase og i samband med vedlikehald i etterkant.

I kommunane Masfjorden og Gulen betyr det mykje for bukvaliteten og for folkehelsa, at det er god tilgang på stille og fredelige naturområde utan inngrep og tekniske installasjonar. Denne viktige livskvaliteten vil verta forringa i vesentleg grad om det kjem vindkraftutbygging i område 18. Kommunestyret ber om at OED merkar seg innhaldet i vedlagde brev sendt frå kommunen til NVE den 11.10.2018, som i klartekst skildrar våre område nærmare, og at dette faktagrunnlaget vert vektlagt tyngre i det vidare arbeidet med nasjonal rammeplan.

Vidare er det ein kjensgjerning at innbyggjarar våre nyttar fjell og naturområda svært mykje til rekreasjon , jakt og fiske, og at område 18 vert svært mykje nytta av tilreisande frå nabokommunane Lindås, Austrheim, Gulen, Meland, Radøy og Bergen. Områda som høyrer til område **Nordhordland og Gulen** i planen har difor stor verdi både som område for dagsturar, og for lengre fjellturar for svært mange innbyggjarar i regionen Vestland.

Avslutningsvis vil kommunestyret i Masfjorden gje til kjenne at ein støttar ekskluderinga av alle områda som er gjort i den nasjonale rammeplanen i Nordhordland og Gulen innanfor analyseområde 18, og at ein meiner at desse eksklusjonane er godt grunngjeve. Vidare meiner kommunestyret at også alle restområda burde vore ekskludert, sidan topografien i våre område er krevjande med mykje ulendt terreng, og fordi dei ikkje ekskluderte områda er svært avgrensa i storleik. Det betyr at for dei fleste av dei attverande område, vil vindkraftutbygging medføra store inngrep i høve til mengde kraftproduksjon området kan gje.

Konklusjon:

Masfjorden har bidrege med store kraftutbyggingar i desse fjellområda. Likevel ligg der ein god del urørd natur att. Denne vil i stor grad bli utbygd og øydelagd med den føreslåtte vindkraftutbygginga. Ein snakkar då om eit industriområde i den vakre fjellheimen vår.

Dei store kultur, natur- og friluftsverdiane er av stor betydning for livskvaliteten for innbyggjarane i Masfjorden, samt viktige bruksinteresser knytt til busetnad, reiseliv, drikkevatt, jakt og fiske med vidare vil medføra svært store konflikhtar om ikkje rammeplanen for vindkraft vert endra.

Kommunestyret forventar at OED lyttar til vår fråsegn, og tek ut heile område 18 **Nordhordland og Gulen** av rammeplanen.

Saksopplysningar:

Bakgrunn

OED har i brev 01.04.2019 sendt ut NVE sitt framlegg til ei nasjonal ramme for vindkraft på land ut på høyring. I brevet sitt første avsnitt skriv OED følgjande:

«Olje- og energidepartementet ga i brev av 9. februar 2017 Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i oppdrag å lede et arbeid med å lage forslag til en nasjonal ramme for vindkraft på land. NVEs faglige forslag foreligger nå i form av en rapport datert 1. april 2019:

http://publikasjoner.nve.no/rapport/2019/rapport2019_12.pdf. Forslaget inneholder et samlet kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft på land og et kart:

<https://temakart.nve.no/link/?link=nasjonalramme> med forslag til det NVE mener er de mest egnede områdene for lokalisering av ny vindkraft.»

Høyring

I brev frå OED av 12. april vart fristen til å koma med høyringssvar utsett til 1. oktober 2019. Alle kan koma med høyringssvar til saka.

Fakta

Det vert vist til høyringsbrev vedlagd saka, samt rapporten til NVE dagsett 1. april med kunnskapsgrunnlag og kart, sjå lenker ovanfor.

Kommunestyret avgjorde i møtet den 09. mai i sak 028/2019 at ei gruppe med 1 representant frå kvart av partia vert sett ned og jobbar fram ei felles høyringsinnspel til nasjonal ramme for vindkraft, og følgjande personar vart oppnemnd til å delta:

Torill Torsvik Størkersen (Ap), Geir Egil Haugsvær (Sp), Janne-Judith K Sandnes (FrP), Tove Kristin Sleire Tistel (V), Siri Tangedal Kratzmeier (KrF) og John Torsvik (H).

Arbeidsgruppa med varapersonar har hatt to møter på kommunehuset, og har no jobba fram eit felles høyringsinnspel til saka. Dette ligg no inne i framlegget til vedtak.

Vurdering

Rådmannen viser til høyringsinnspelet. Så snart faglege rapportar og kart ligg føre vil administrasjonen senda dette over til OED i eigne følgjebrev.

Konklusjon

Det vert vist til høyringsinnspelet frå den politiske arbeidsgruppa.

Formannskapet - 042/2019

FS - behandling:

Saka vart drøfta.

Siri Tangedal Kratzmeier (KrF) sette fram følgjande presisering i framlegg til vedtak:

Det er lagt inn to punkt (1 og 2) ved å flytte på to setningar:

Andre setning i andre avsnitt utgjør punkt 1:

Masfjorden kommune seier nei til å ha vindkraft i Nordhordland og Gulen, og ber om at OED tek heile område 18 ut av endeleg rammeplan

Andre setning (litt forandret) i kulepunkt tre utgjør punkt 2:

Masfjorden kommune kjem ikkje til å dispensera frå arealdelen til kommuneplanen ved ein eventuell konsesjonssøknad

Forandring i første setning i tredje avsnitt: ordet «tilbakeviser» byttes ut mot «er sterkt usamd i»
Torill Torsvik Størkersen (Ap) sette fram følgjande framlegg til tilleggstekst:

Mk er kritisk til prosessen med utarbeiding av den nasjonale rammeplanen for vindkraft på land.

Høyring i okt. 2018 var i svært liten grad tatt omsyn til, og NVE la vekt på nasjonale og nokre regionale verdivurderingar. MK krev at det lokaldemokratiske høyringsinnspelet vert tungt vektlagt i det vidare arbeidet.

Framlegg til vedtak - med endringa frå KrF og Ap - vart samrøystes tilrådd til kommunestyret.

FS - vedtak:

Masfjorden kommunestyre kjem med dette med fråsegn til NVE sitt forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land, slik den er vist i NVE rapport dagsett 1. april 2019.

NVE har i sitt framlegg peikt ut 13 område som vert definert som mest eigna områda for vindkraft, og på side 164 i rapporten er midtre del av område 18 med namnet Nordhordland og Gulen kome med.

Masfjorden kommune gjev følgjande uttale:

- 1. Masfjorden kommune seier nei til å ha vindkraft i Nordhordland og Gulen, og ber om at OED tek heile område 18 ut av endeleg rammeplan.**
- 2. Masfjorden kommune kjem ikkje til å dispensere frå arealdelen til kommuneplanen ved ein**

eventuell konsesjonsøknad.

Kommunestyret er sterkt usamd i at området i Masfjorden og Gulen er lite konfliktfullt. Dette området er ikkje godt eigna til vindkraftutbygging, med følgjande grunngjeving:

- Naturen som ikkje er utbygd eller lite utbygd i Masfjorden, er av så stor lokal, regional og nasjonal verdi for friluftsliv og reiseliv, at den ikkje bør byggjast ut til vindkraftformål. Her må spesielt Fjonfjella vest for Romarheimsdalen, Stordalen/ Kringla – området, og fjellområdet vest for Ynnesdalsvassdraget; Myrdalen, utmarka til Tangedalen og Rambjørg nemnast. Resten av området er mjuke og harde eksklusjonar og ikkje eigna for utbygging. Masfjorden har med det ingen restområder igjen som kan regulerast til vindkraftutbygging.
- Topografien i Masfjorden er svært kupert og ikkje eigna til å etablere vegar og oppstillingsplassar for vindmøller i store deler av dette arealet. Inngrepa i landskap vil verte for store.
- Kommunen har nyleg vedteke ein kommuneplan som ikkje opnar for vindkraft, der mesteparten av fjell- og utmarksområda er lagt ut til LNF-område.

For lokalbefolkninga er utmarka ein ressurs i friluftssamanheng og grunnlag for ivaretaking av folkehelsa, noko som statistikken til fjelltrimmen og idrettslaga i kommunen med meir syner med svært mange brukarar. *Det vert vist til rapport/kart av juni 2019: «Kartlegging og verdsetting av friluftsområde i Masfjorden kommune.»*

- Det føreslåtte området ligg nært opp til det folkerike området i og ved Bergen og omland, og det er difor svært mange brukarar av våre fjell- og utmarksområde.
- I det planlagde Biosfæreområdet i Nordhordland skal lokal forankring vera sentral for forvaltninga, og det vil vera eit brot på dette prinsippet om ein gjennom energilova køyrer over den lokale motstanden mot vindkraft i Nordhordland og Gulen, som er i klart fleirtal i kommunestyra i både Masfjorden, Gulen og Lindås kommune.
- Artsmangfaldet, knytt til naturtypar, fugl og vilt er stort innanfor området, som ligg i ein fjell, kyst- og fjordregion med mange ulike biotopar og der eit mangfald av naturtypar er veldokumentert. Det vert vist til vedlagde MVA – rapport 3/2003 Naturtypar i Masfjorden og MVA rapport 10/2003 Viltet i Masfjorden. *Eigen rapport «Vurdering av sårbare fuglearter i NVE vindkraftområde 18 – Masfjorden og Gulen kommune – fase 1» er under utarbeiding og vil verta ettersendt.*
- Landskapet med Sognefjorden i nord, og Masfjorden og Fensfjorden i sør og vest er unikt, og topografien er krevjande og eksponering i fjordlandskapet og i terrenget vil verta svært stor om det kjem vindkraft i desse områda. Sognefjorden er innseglinga til verdsarven vår "Vestnorsk fjordlandskap», i Nærøyfjorden.
- Det er mange kulturlandskap og kulturminne av stølsmiljø, både i Stordalen, Matresfjella, Fjonfjella, og i influensområdet til Ynnesdalsvassdraget, som vil verta øydelagt av ei vindkraftutbygging. Stølsmiljøa har stor verdi som kulturminne og er godt ivaretekne.
- Bjørn West historia knytt til denne delen av Nordhordland har stor historisk verdi og av nasjonal interesse. Mange minner er knytt til kampane som skjedde i fjellområda rundt Stordalen, Kringlebotn og i Matresfjella under den 2 verdskrigen. Det siste slaget/kampane under den 2. verdskrigen i Nord-Europa var i desse fjellområda. (Klavefjellet m fl.) Til

minne om motstandsgruppa Bjørn West, deira falne og deira sin innsats i desse fjella vart det i 1985 oppretta ein turmarsj. Denne marsjen har seinare gjeve årleg i Bjørn West sine fotspor med opp mot 800 deltakarar. Bjørn West historia vert i dag og formidla på Matre gjennom Bjørn West museet.

- Friluftslivskartlegginga som er gjort (sjå vedlegg), dokumenter at fjell- og kystområda i både Masfjorden, Gulen, Høyanger, og Lindås har store friluftsinnteresser knytt til seg. Stordalen er ein sentral inngangsport til Stølsheimen, med merka DNT-turstiar til Vardadalsbu, Nordalshytta, Skavlabu, og Fjellvassbu. Sentralt i Fjonfjella/ Masfjordfjella ligg Kalvedalshytta, alle turlagshyttene høyrer til Nordhordland Turlag/ Bergen og Hordaland Turlag. Det vert lagt ved turkart som dokumenterer dette.
- Utøving av jakt, fiske, og naturbasert reiseliv i Nordhordland og i Sogn vil i stor grad verte sterkt påverka. Nautesund camping, Stordalen fjellstove, Stordalen skisenter, leirskulen i Dyrkolbotn, lakse- og sjøaureførande vassdrag, samt over 300 hytter/ hyttetomter berre i Stordalen viser at både fjell og kystområda i Masfjorden og Gulen har stor verdi for mange brukarar og næringsinteresser.
- Særskilt områda rundt Stordalen og Verkland er av stor lokal- og regional verdi for skiutfart, og er i stor utstrekning nytta av lokalbefolkninga i Masfjorden og Gulen, samt tilreisande frå Nordhordland og frå Bergensområdet. Eit landskap med vindmøller vil øydeleggje dette med både støy, visuell landskapsoppleving og risiko for iskasting.
- Fleire intakte kultur og naturlandskap av høg verdi ligg innanfor det føreslåtte området Nordhordland og Gulen. Ein vil her spesielt vise til kartlegginga av inngrepsfrie naturområde (INON), samt verneplan for vassdrag og fleire naturreservat i dei ytre områda. Dei to verna vassdraga er Ynnesdalsvassdraget og Eikefetvassdraget (sjå kart).
- Miljødirektoratet har i brev/ rapport til Klima- og Miljøverndepartementet dagsett mai 2019, føreslått i kategori nasjonalpark, at cirka 129 km² av fjellområdet sør for Masfjorden (Fjonfjella) vert verna. Dette området kan då inngå i ein framtidig ny nasjonalparkplan i følgje Miljødirektoratet. Fjonfjella utgjer det største inngrepsfrie naturområdet i ytre deler av Hordaland.
- Tålegrensa for kraftutbygging i Masfjorden er nådd, sidan mange vassdrag er regulert i Masfjorden kommune, med mange høgspenlinjer og transformatorstasjonar på kryss og tvers. Den samla belastninga, også under utbyggingsperiodane, er svært stor. Det er nettopp bygd ny 420 kV-linje frå Modalen til Mongstad. Vindkraft vil medføre store naturinngrep og bruk av store køyretøy/maskiner i ein utbyggingsfase og i samband med vedlikehald i etterkant.

I kommunane Masfjorden og Gulen betyr det mykje for bukvaliteten og for folkehelsa, at det er god tilgang på stille og fredelige naturområde utan inngrep og tekniske installasjonar. Denne viktige livskvaliteten vil verta forringa i vesentleg grad om det kjem vindkraftutbygging i område 18. Kommunestyret ber om at OED merkar seg innhaldet i vedlagde brev sendt frå kommunen til NVE den 11.10.2018, som i klartekst skildrar våre område nærmare, og at dette faktagrunnlaget vert vektlagt tyngre i det vidare arbeidet med nasjonal rammeplan.

Vidare er det ein kjensgjerning at innbyggjarar våre nyttar fjell og naturområda svært mykje til rekreasjon , jakt og fiske, og at område 18 vert svært mykje nytta av tilreisande frå nabokommunane Lindås, Austrheim, Gulen, Meland, Radøy og Bergen. Områda som høyrer til område **Nordhordland**

og Gulen i planen har difor stor verdi både som område for dagsturar, og for lengre fjellturar for svært mange innbyggjarar i regionen Vestland.

Mk er kritisk til prosessen med utarbeiding av den nasjonale rammeplanen for vindkraft på land. Høyring i okt. 2018 var i svært liten grad tatt omsyn til, og NVE la vekt på nasjonale og nokre regionale verdivurderingar. MK krev at det lokaldemokratiske høyringsinnspelet vert tungt vektlagt i det vidare arbeidet.

Avslutningsvis vil kommunestyret i Masfjorden gje til kjenne at ein støttar ekskluderinga av alle områda som er gjort i den nasjonale rammeplanen i Nordhordland og Gulen innanfor analyseområde 18, og at ein meiner at desse eksklusjonane er godt grunngjeve. Vidare meiner kommunestyret at også alle restområda burde vore ekskludert, sidan topografien i våre område er krevjande med mykje ulendt terreng, og fordi dei ikkje ekskluderte områda er svært avgrensa i storleik. Det betyr at for dei fleste av dei attverande område, vil vindkraftutbygging medføra store inngrep i høve til mengde kraftproduksjon området kan gje.

Konklusjon:

Masfjorden har bidrege med store kraftutbyggingar i desse fjellområda. Likevel ligg der ein god del urørd natur att. Denne vil i stor grad bli utbygd og øydelagd med den føreslåtte vindkraftutbygginga. Ein snakkar då om eit industriområde i den vakre fjellheimen vår.

Dei store kultur, natur- og friluftsverdiane er av stor betydning for livskvaliteten for innbyggjarane i Masfjorden, samt viktige bruksinteresser knytt til busetnad, reiseliv, drikkevatn, jakt og fiske med vidare vil medføra svært store konflikhtar om ikkje rammeplanen for vindkraft vert endra.

Kommunestyret forventar at OED lyttar til vår fråsegn, og tek ut heile område 18 **Nordhordland og Gulen** av rammeplanen.